

فرزین
آرشیو روزنامه

صبح ایران

هوش مصنوعی را بومی سازی کنیم

«همایش ملی هوش مصنوعی، فرهنگ و رسانه» بعد از دو روز با یک اختتامیه متفاوت به پایان رسید

صفحه ۶

وابستگی دردسرساز

دکتر نصیری فرد درگفت وگو با «جام جم» به بررسی آسیب‌های هوش مصنوعی در تحقیقات دینی پرداخت

۱۰۰

«هفت»، پیوند سینما و سیما

نگاهی به سری جدید برنامه «هفت» در شبکه نمایش که صراحت بیشتری دارد

۸۰

۵ فراز از زندگی شهید جمهور

مستند «ابراهیم» راوی زوایای کمتر دیده شده از دوران ریاست جمهوری آیت‌الله رئیسی و دستاوردهای ایشان است

۷۰

گزارش

مقایسه آنچه در ۲ نمایشگاه سی و پنجم و سی و ششم گذشت

نمایشگاه کتاب به روایت آمار

نمایشگاه، درخصوص موفقیت یا ناکامی آن قضاوت کنیم. این نکته را باید اضافه کرد که به نظر می‌رسد آمار تعداد بازدیدکنندگان امسال براساس آنچه اعلام شده با مشاهدات خبرنگار ما و اغلب شرکت‌کنندگان در نمایشگاه مغایرت دارد و به نظر می‌رسد نمایشگاه امسال از سال قبل، به صورت محسوس خلوت‌تر بود.

اما سری به آمارهای فروش برزیم و ببینیم تفاوت این دو سال در آمار فروش چقدر است. البته ما قصد داشتیم درباره تعداد نسخه‌های فروش هم آماری ارائه کنیم اما در این زمینه آمارهای متعدد و ضدونقیضی ارائه شده است. برای مثال در پایان نمایشگاه سال گذشته علی رضانی، قائم مقام و سخنگوی وقت نمایشگاه طی یادداشتی در شبکه‌های اجتماعی مدعی شد تعداد نسخه‌های خریداری شده حدود ۲/۵ میلیون نسخه تخمین زده می‌شود.

براساس اعلام، او نسخه‌های بخش مجازی به صورت دقیق یک میلیون و ۳۶۲ هزار نسخه و نسخه‌های بخش حضوری براساس تخمین براساس میانگین قیمت نسخه‌های فروش رفته در بخش مجازی، دومیلیون و ۱۱۷ هزار نسخه بوده است.

اما آمار جدیدی که موسسه خانه کتاب منتشر کرده نسخه‌های کتاب فروش رفته در سال گذشته را در بخش مجازی یک میلیون و ۲۹ هزار و ۴۵۰ نسخه اعلام کرده است که با عدد اعلام شده توسط قائم مقام نمایشگاه سال گذشته بیش از ۳۰۰ هزار نسخه تفاوت دارد.

نکته قابل توجه این است که در بخش فروش مجازی با رشد ۹۷/۷ درصدی مواجه بوده‌ایم که عدد بسیار بزرگی است. البته در بخش فروش حضوری نیز رشد ۲/۶ درصدی و درخصوص تعداد جلد‌های فروش رفته نیز ۷۵ درصد رشد را شاهدیم و براساس اعلام خانه کتاب در مجموع فروش در نمایشگاه سی و ششم نسبت به سال گذشته ۵۷/۳ درصد رشد داشته است.

این درحالی است که بدانیم میانگین قیمت کتاب در اردیبهشت سال گذشته ۱۴۰ هزار تومان و در اردیبهشت امسال ۲۶۰ هزار تومان بوده است. به عبارت دیگر، بخش مهمی از این افزایش فروش ناشی از افزایش حدود ۸۸ درصدی قیمت کتاب در این یک سال است و نباید به آمارهای فروش زیاد دل خوش کرد.

با پایان نمایشگاه کتاب تهران و اعلام آمارهای فروش به صورت مجازی و حضوری، شاهد پدیده جدیدی در فروش کتاب هستیم که نیاز به بررسی بیشتر و تصمیم‌گیری درباره ادامه کار نمایشگاه به صورت فعلی دارد.

بنا بر اعلام موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، در نمایشگاه امسال بخش حضوری نمایشگاه پررنگ‌تر از همیشه بود و برای نخستین بار میزان فروش در بخش مجازی از بخش حضوری به صورت محسوس پیشی گرفت. افزایش حدود ۹۸ درصدی فروش در بخش مجازی نشان می‌دهد از این به بعد، شاهد نمایشگاهی خلوت‌تر هستیم و بار اصلی فروش کتاب به جای حضوری، غیرحضوری خواهد بود. به همین دلیل ایده‌هایی درباره ضرورت جدا کردن زمان نمایشگاه مجازی مطرح شده است.

این ایده طرفدارانی دارد از جمله معاون امور ناشران نمایشگاه کتاب تهران، مهدی اسماعیلی‌راد که نماینده صنوف ناشران در تیم برگزارکننده نمایشگاه بود، با ابراز نگرانی از خلوت شدن نمایشگاه در سال‌های آینده به وزارت ارشاد پیشنهاد داد نمایشگاه مجازی در زمانی غیر از زمان برگزاری نمایشگاه در اواسط اردیبهشت برگزار شود. این ایده همچنین می‌تواند جلوی ضرر بیشتر کتابفروشی‌ها، سایت‌های فروش کتاب و مراکز پخش را هم بگیرد. مخالفان این ایده معتقدند نباید نمایشگاه حضوری و مجازی را رقیب هم دید، بلکه این دو رویداد مکمل هم هستند. مخاطبان در نمایشگاه حضوری با حال و هوای نشر و آثار تازه منتشر شده آشنا می‌شوند و نویسندگان، مترجمان و تصویرگران به صورت رودررو ارتباط برقرار می‌کنند اما برای خرید، ترجیح می‌دهند از طریق سایت فروش مجازی خرید کنند و کتاب‌ها را از طریق پست در خانه خود تحویل بگیرند، ضمن این‌که فروش مجازی به عدالت فرهنگی نزدیک‌تر است و امکان دسترسی به کتاب برای همه دوستداران آن در سراسر ایران را فراهم می‌کند.

افزایش سرسام آور قیمت کتاب

در این مطلب قصد داریم با مقایسه میان دو سال پی درپی برگزاری

آرش شفاعی
گروه فرهنگ و هنر

بود که به طور کلی ۷۰ درصد فعالیت‌ها باید سمت آموزش مجازی سوق داده شود و ۳۰ درصد به صورت آموزش حضوری و فعالیت‌های مشابه ادامه یابد. او ادامه داد: در حال حاضر هوش مصنوعی در حوزه‌های مختلف از جمله زبان فارسی می‌تواند کاربرد داشته باشد. در چنین شرایطی، نقش بنیاد سعدی در زمینه آموزش زبان فارسی بسیار مهم است. چون داده‌هایی که به هوش مصنوعی داده می‌شود تعیین‌کننده هستند. هوش مصنوعی اغلب بر پایه داده‌هایی که به آن داده می‌شود عمل می‌کند.

نیاز به تحول اساسی در حوزه هوش مصنوعی
موسوی‌زاده خاطرنشان کرد: یکی از وظایف اصلی بنیاد، استانداردسازی آموزش زبان فارسی مطابق با معیار روز جهانی است و این جزو رویکردهایی است که اکنون در برنامه‌های ما لحاظ شده. در حال حاضر داده‌های مربوط به آموزش زبان فارسی که به هوش مصنوعی داده می‌شود پراکنده و غیرساختاریافته است اما برای این‌که بتوانیم آموزش زبان فارسی را به درستی در دسترهای هوشمند پیاده‌سازی کنیم، نیاز به تحول اساسی داریم. او ادامه داد: این تحول باید در حوزه‌های تخصصی مانند آموزش نیز انجام شود و کاری کنیم که آموزش زبان فارسی به این ابزار نزدیک شود. مثلاً وقتی بخواهیم برای یک دوره دانش‌افزایی برنامه درسی بنویسیم، می‌توانیم مشخصات دانشجویان یا فراگیران را وارد کنیم. به عنوان مثال از فلان کشور یا فلان سطح دانش زبان فارسی و هوش مصنوعی در کوتاه‌ترین زمان برنامه را ارائه می‌دهد و این سرعت عمل برای ما بسیار مهم است. معاون امور بین‌الملل بنیاد سعدی با بیان این‌که آموزگاران هم باید در استفاده از این ابزارها مهارت پیدا کنند، افزود: اگر امروز درباره نسخه‌شناسی برای استادان زبان فارسی دانشگاه‌های هند درسی طراحی کنیم، می‌توانیم از هوش مصنوعی بخواهیم آن را انجام دهد. در پاسخ، پیشنهاداتی مانند این‌که فلان دوره را کتابخانه ملی یا ایران‌داک برگزار می‌کند ارائه می‌دهد و این جزو معمولاً دستیابی به آن زمان‌بر است.

مشغول تحصیلند که همگی باید زبان فارسی را یاد بگیرند. معاون امور بین‌الملل بنیاد سعدی افزود: در حال حاضر حدود ۵۳ مرکز آموزش زبان فارسی برای غیرفارسی‌زبانان (آزفا) در دانشگاه‌های کشور راه‌اندازی شده است. در گذشته فقط دانشگاه علامه، قزوین و امام خمینی (ره) مراکز آفا داشتند اما امروز دانشگاه‌های مختلف به‌سوی همکاری با بنیاد سعدی آمده‌اند و از این راه استاندارد‌های آموزشی بهتری نیز اعمال شده است. موسوی‌زاده درباره کشورهای فعال در حوزه زبان فارسی نیز تشریح کرد: بین کشورهایی که در این حوزه فعال تر هستند می‌توان به کشورهای شبه‌قاره هند، آسیای مرکزی و ترکیه اشاره کرد. ارمنستان، گرجستان، ازبکستان و روسیه در آسیای مرکزی و بعضی کشورهای عربی نیز در زمینه زبان فارسی همکاری و فعالیت دارند.

تأثیر فناوری‌های نوین بر فارسی آموزی

معاون امور بین‌الملل بنیاد سعدی در پاسخ به این پرسش که ظهور فناوری‌های جدید مانند هوش مصنوعی چگونه آموزش زبان فارسی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، گفت: یکی از رویکردهای ما در بنیاد سعدی همین است. در نشستی که دکتر حداد عادل با همکاران بخش آموزش و پژوهش داشتند تأکید اصلی ایشان این

معاون امور بین‌الملل بنیاد سعدی گفت: در مقایسه با سه سال پیش، میزان مطالبات و درخواست‌ها برای خدمات آموزشی بنیاد سعدی به شدت افزایش یافته است. در گذشته حدود ۲۲ هزار جلد کتاب چاپ کرده بودیم و اکنون این عدد به ۱۶۵ هزار جلد رسیده است. این افزایش چشمگیر نشان دهنده اقبال و استقبال بالا از سوی مخاطبان است. سیدعلی موسوی‌زاده، معاون امور بین‌الملل بنیاد سعدی که در راستای آموزش زبان فارسی به خارجیان فعالیت می‌کند، درباره مجموعه فعالیت‌های این بنیاد در جهت ترویج زبان فارسی به جام جم گفت: بنیاد سعدی در حوزه بین‌الملل چندسالی در حال تثبیت جایگاه خود بوده است. هنگام ورود به بنیاد فعالیت‌های بیشتری انجام دادیم و تصمیم گرفتیم خدماتی را که بخش آموزش می‌تواند ارائه دهد احصا کرده و بررسی کنیم چه ظرفیت‌هایی وجود دارد. پس از این احصا، موارد مطرحه را به رازنی‌های فرهنگی بسیاری از کشورها اعلام کردیم. او با اشاره به پیشرفت‌های به وجود آمده در رابطه با منابع آموزش زبان فارسی بنیاد سعدی عنوان کرد: پیش‌تر کشورها و فارسی‌آموزان از شیوه‌ها و منابع دیگری برای آموزش زبان فارسی استفاده می‌کردند اما وقتی با منابع درسی بنیاد سعدی آشنا شدند، دیدند این منابع ویژگی جالبی از جمله سطح‌بندی دقیق دارند. در واقع کتاب‌های این بنیاد براساس سطح‌بندی مشخص و استاندارد واحد تهیه شده‌اند و همین باعث شده به تدریج به سمت استفاده از منابع آموزشی بنیاد سعدی گرایش پیدا کنند. این موضوع به قدری برای شان مفید بود که خودشان به یکدیگر اطلاع‌رسانی کردند.

تحصیل بیش از ۱۳۰ هزار دانشجو خارجی در ایران

موسوی‌زاده در رابطه با چارایی استقبال از کتاب‌های آموزش زبان فارسی بنیاد سعدی نیز اظهار کرد: اکنون بنیاد سعدی را تعداد بیشتری از فارسی‌آموزان می‌شناسند و سرعت پیشرفت آن بسیار بالاست. دلیل دیگر این استقبال، وجود تعداد بالای دانشجویان خارجی در ایران است. اکنون بیش از ۱۳۰ هزار دانشجو خارجی در دانشگاه‌های ایران

دوره	مجموع ناشران	تعداد بازدیدکنندگان
۳۵	۲۶۱۹	پنج میلیون و ۶۰۰ هزار
۳۶	۲۲۵۳	شش میلیون و ۷۵۰ هزار

دوره	فروش بخش حضوری	فروش بخش مجازی
۳۵	۲۶۰ میلیون تومان	۲۳۲ میلیون تومان
۳۶	۳۱۸ میلیون تومان	۴۴۹ میلیون تومان